

Roll No.....

Signature of Invigilator

Paper Code

BV-602

पतंजलि विश्वविद्यालय

University of Patanjali
Examination June-2022

बी.ए. व्याकरण, षष्ठसत्रम्
व्याकरणम्, द्वितीयपत्रम्
संस्कृतव्याकरणम् (ख)

समय: - होरात्रयम्

पूर्णाङ्कः ७०

निर्देशः अस्य प्रश्नपत्रस्य सप्तत्यङ्काः निर्धारिताः सन्ति, अङ्कनिर्देशः प्रतिखण्डं द्रष्टव्यः, सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।

(खण्ड -क)

(काशिकातः)

१. पृष्ठेषु त्रिषु सूत्रेषु द्वयोः काशिकारीत्या व्याख्यानाम्। (5 x2 =10)

1. नित्यवीप्सयोः।
2. न लोपः प्रातिपदिकान्तस्य।
3. अदसोऽसेर्दादु दो मः।

२. पृष्ठेषु सप्तसु सूत्रेषु पञ्चानां पदकृत्यम्। (2 x5 =10)

1. एकाचो बहो भष् झषन्तस्य स्थोः
2. तिङ्ङितिङः।
3. मादुपधायारुच मतोर्वोऽयवादिभ्यः।
4. झलो झलि।
5. मो नो धातोः।
6. दीर्घादिति समानपादे।
7. ह्रस्वादङ्गात्।

३. पृष्ठेषु सप्तसु वार्तिकेषु पञ्चानां व्याख्यानाम्। (2 x5 =10)

1. डाचि द्वे भवतः, इति वक्तव्यम्।
2. चापले द्वे भवतः, इति वक्तव्यम्।
3. आनुपूर्वे द्वे भवतः, इति वक्तव्यम्।
4. खपेरे शरि वा लोपो वक्तव्यः।
5. तिङन्तस्य प्रतिषेधो वक्तव्यः।
6. ऋध्वणौच्चेति वक्तव्यम्।
7. प्रकृति चरां प्रकृतिचरो भवन्ति।

४. प्रदत्तासु तिसृषु कारिकासु द्वयोर्व्याख्यानम् (5 x2 =10)

1. फली वनस्पतिर्ज्ञेयो वृक्षाः पुष्पफलोपगाः।

ओषध्यः फलपाकान्ता लतागुल्माश्च वीरुधः॥

2. अदसोऽद्रेः पृथङ् मुत्वं केचिदिच्छति लत्ववत्।

केचिद् अत्यसदेशस्य नेत्येकेऽसेर्हि दृश्यते॥

3. शुष्किका शुष्कजङ्घा च क्षामिमानौजढत्तथा।

मतोर्वत्वे झलां जश्रत्वं गुडलिङ्गाम्बिदर्शनम्॥

५. प्रदत्तेषु त्रिषु शब्देषु द्वयोः साधनम् (सिद्धिः)। (5 x2 =10)

1. अकृत।

2. लीढम्।

3. प्रष्ठा।

(खण्ड -ख)

(लिङ्गानुशासनम्)

१. द्वयोरग्रे दशसूत्राणि लेखनीयानि । (5 x2 =10)

1. मिन्यन्तः।

2. शतादि संख्या।

3. द्यौः स्त्रियां च।

२. द्वयोः सूत्रयोः व्याख्या कार्या । (5 x2 =10)

1. तलन्तः।

2. भावे ल्युडन्तः।

3. कृत्याश्च।

-----X-----